

17003472

Gedeputeerde Staten
Voorzitter van Provinciale Staten
 t.a.v. de statengriffier

onderwerp
 uitvoeringsnotitie jongerenparticipatie

kenmerk
 17003215

behandeld door
 A.P.A. Westerweel
 (0118) 631611

21 FEB. 2017
 verzonden
 Middelburg
 21 februari 2017

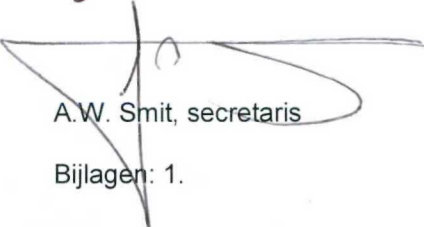
Geachte voorzitter,

Hierbij zenden wij u de uitvoeringsnotitie jongerenparticipatie 2017. Wij verzoeken u deze uitvoeringsnotitie ter kennisname te brengen aan de leden van de commissie Economie.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

 Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

 A.W. Smit, secretaris

Bijlagen: 1.

PROVINCIE ZEELAND
 AFD. *SG* AMBT.
 AFD. TERMIJN *pb. sta*
 DATUM 21 FEB. 2017

 DOC.NR.
 ZAAK NR.
 CLASS.

Jonge krachten bundelen

"Jouw Zeeland, de jongerenparticipatiegroep waar jongeren tussen de 12 en 23 jaar uit heel Zeeland met 'een stem' bijeenkomen. Door middel van mijn stem te laten horen, geef ik graag mijn mening over het provinciaal beleid. Een prettige bijkomstigheid hierbij is het ontwikkelen van mijn presentatievaardigheden." (Sandhya, 18 jaar)

Inleiding

De Provincie Zeeland heeft in de voorbije jaren een netwerk opgebouwd van jongeren die actief meedenken over provinciale onderwerpen. Jouw Zeeland is een groep jongeren, in de leeftijd van 12 tot 23 jaar, die de Provincie Zeeland adviseert over allerlei onderwerpen. Want wie anders dan de jongeren zelf weten wat deze doelgroep nodig heeft en aan wensen heeft voor hun directe leefomgeving. De Provincie vindt het belangrijk dat jongeren leren mee te denken en te beslissen over hun omgeving. Hierdoor kunnen ze uitgroeien tot betrokken burgers in onze samenleving. Verder kijken jongeren vaak op een andere, verfrissende manier naar de wereld. Door actieve jongerenparticipatie wordt de Provincie bovendien op een positieve manier bekend bij jongeren.

"Jongeren hebben net zoveel recht om over iets te praten als volwassenen. Jongeren praten anders dan volwassenen, ze denken meer out-of-the-box". (Elise, 17 jaar)

Via Jouw Zeeland betrekken we al jaren jongeren bij het provinciaal beleid, maar ook bij maatschappelijke discussies en events. Met de hierdoor opgebouwde ervaring en expertise biedt de Provincie Zeeland een meerwaarde, bijvoorbeeld bij de inzet van jongerenparticipatie van gemeenten of de Veiligheidsregio Zeeland. Jongeren moeten gericht gevraagd worden bij (beleids)thema's die hen raken. Om optimaal gebruik te maken van jongerenparticipatie in het algemeen en Jouw Zeeland in het bijzonder, is het van belang om vanuit een kader te werken. Deze notitie biedt dit kader.

Door de activiteiten binnen Jouw Zeeland en de debatleerlijn brengen we jongeren allerlei vaardigheden bij, we investeren op die manier in de ontwikkeling van jongeren. Bovendien leidt het tot actief burgerschap, doordat ze met maatschappelijke thema's in aanraking komen. Van oud-leden krijgen we terug dat ze in hun vervolgstudie veel gehad hebben aan het spreken voor groepen en aan het debatteren over concrete onderwerpen.

Participatie van jongeren is belangrijk voor een betere aansluiting tussen provinciaal beleid en de leefwereld en de daadwerkelijke behoeften van jongeren. Jongeren maken, door deel te nemen aan verschillende activiteiten, kennis met allerlei normen en waarden en ontwikkelen vaardigheden en inzichten die hen helpen om op een goede en sociaal verantwoorde manier in de maatschappij te kunnen functioneren.

Coalitieakkoord "Krachten bundelen":

Het college vindt jongeren een belangrijke groep in de Zeeuwse samenleving. In het coalitieakkoord "Krachten bundelen", komen veel relevante thema's voor jongeren voorbij.

"We hebben oog voor de uitdagingen van Zeeland met de lage bevolkingsdichtheid, de bereikbaarheid en het ontbreken van stedelijkheid. Gezien de pluriformiteit van de samenleving vragen specifieke groepen extra aandacht, in het bijzonder jongeren."

"We willen Zeeland voorbereiden voor een nieuwe generatie inwoners. De jeugd heeft de toekomst. Daar zetten we op in door nog vernieuwender te zijn in de sectoren waar Zeeland zich al in onderscheidt en waarin we ons verder kunnen profileren."

"Het creëren van een aantrekkelijke leer- en werkomgeving voor jongeren is prioriteit. Het is voor de Zeeuwse economie van essentieel belang dat meer jongeren worden opgeleid in de technische sector en dat daarbij goed een voldoende stageplekken beschikbaar zijn."

"Kennis, innovatie en onderwijs zijn van groot belang om deze ontwikkeling als Zeeland samen te kunnen maken. Bovendien zorgen deze zaken voor verjonging, draagt het bij aan creativiteit, innovatie, en een goed imago van Zeeland, wat weer nieuwe mensen aantrekt."

"Daarnaast wil de Provincie actief zijn in de Zeeuwse samenleving, ondernemers bezoeken, jongeren betrekken (**jongerenparticipatie**) en met inwoners ideeën ontwikkelen om de rol van de Provincie helderder te krijgen en te weten waar de maatschappelijke energie zit om zelf vraagstukken zelf aan te pakken."

"Verder is de werkgelegenheid voor jongeren in Zeeland een aandachtspunt."

"In het cultuurbeleid zal specifieke aandacht zijn voor de relatie tussen cultuur en Zeeuwse jongeren."

Opgave Aantrekkelijk Zeeland

Jongerenparticipatie is als instrument ondergebracht bij de opgave aantrekkelijk Zeeland, maar wordt in de breedte van provinciale onderwerpen ingezet.

Hoe betrekken we in 2017 jongeren bij de Provincie Zeeland?

Doelstelling van het beleid jongerenparticipatie is om Zeeuwse jongeren van 12 tot 23 jaar te betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van provinciaal beleid. We willen de betrokkenheid van jongeren met de Provincie versterken door een interactieve aanpak, bij een aantal concrete thema's, die voortkomen uit het coalitieakkoord. Dit doen we via bijeenkomsten en events die we organiseren onder de paraplu van Jouw Zeeland of in samenwerking met andere organisaties of evenementen (1). Deze aanpak moet leiden tot concrete aanbevelingen. Daarnaast heeft Jouw Zeeland ook een debatleerlijn (2).

1. Jongerendenktank Jouw Zeeland

'Jouw Zeeland opent deuren, die normaal voor jongeren gesloten blijven. Het is fantastisch en waardevol dat jongeren zulke mogelijkheden geboden wordt.' (Marten, 18 jaar)

De 'los vaste structuur' van Jouw Zeeland wordt in 2017 voortgezet. Dit houdt in dat jongeren zich inschrijven voor bijeenkomsten van Jouw Zeeland die hen aanspreken. Veel jongeren geven aan dit een grote pré te vinden. Sommige thema's worden opgepakt in samenwerking met Scalda, UCR, HZ en/of het middelbaar onderwijs. In het komende jaar streven we ernaar om minimaal vier thema's te behandelen. We betrekken jongeren bij zo concrete mogelijke zaken en onderwerpen of ontwikkelen daarnaast bijvoorbeeld een campagne gericht op jongeren. Beleidsdocumenten zijn statisch, vandaar dat we jongeren op concrete inhoud willen inzetten. De inhoud vanuit Jouw Zeeland komt ook weer terug in de debatten. Zo ontstaat een inhoudelijke lijn tussen de jongerenteams en de debatleerlijn. Als we willen dat jongeren zich hier (blijvend) vestigen valt er nog een wereld te winnen als het gaat om bijvoorbeeld de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Ideeën / suggesties voor thema's 2017

- Kustvisie; het idee is om jongeren te betrekken bij de 'aandachtsgebieden' en hen te vragen naar hun ideeën daarover.
- Verkeersveiligheid; over het gebruik van smartphones in het verkeer. In 2016 organiseerden we al een bijeenkomst over dit onderwerp. In 2017 willen we hier vervolg aan geven.
- Mobiliteit; uit recent onderzoek blijkt dat van de MBO-studenten 48% ervaren vervoersarmoede heeft (dat wil zeggen een vraag naar vervoer).
- Natuurvisie; jongeren bedenken een promotiecampagne voor het belang van de Zeeuwse natuur.
- Musea; de Zeeuwse themamusea worden uitgenodigd om in gesprek te gaan met jongeren van Jouw Zeeland om ideeën op te doen ter stimulering van museumbezoek onder jongeren.
- Evaluatie ZB; jongeren denken mee over de toekomst van de bibliotheken.
- Finding Roots; Finding ROOTS is een actieprogramma over leiderschap en duurzaamheid voor jonge professionals. In 2016 organiseerden we in samenwerking met Switch al een editie van Finding ROOTS. In 2017 is het plan om hier een vervolg aan te geven.
- In 2017 betrekken we jongeren bij de opgaven Aantrekkelijk- en Zichtbaar Zeeland.

Zeeuwse Connectie

Belangrijk is om aandacht te hebben voor de terugkeer van jongeren naar Zeeland. Uit onderzoek blijkt dat de kans op terugkeer naar Zeeland vergroot wordt als contact onderhouden wordt met jongeren die uit Zeeland zijn vertrokken. Daarom maken we oud-leden van Jouw Zeeland attent op de Zeeuwse Connectie. (een community voor mensen die een verbinding hebben met Zeeland en iets willen bijdragen aan deze provincie).

Ontwikkeling online tool

Participatie van jongeren is belangrijk om een betere aansluiting tussen provinciaal beleid en de leefwereld en de daadwerkelijke behoeften van jongeren te kunnen realiseren. Jongeren maken, door deel te nemen aan verschillende activiteiten, kennis met allerlei normen en waarden en ontwikkelen vaardigheden en inzichten die hen helpen om op een goede en sociaal verantwoorde manier in de maatschappij te kunnen functioneren. Jouw Zeeland wil hen daarin blijven stimuleren en zal zichzelf de komende jaren dan ook voortdurend moeten blijven ontwikkelen om aansluiting te houden met deze dynamische doelgroep. Dit kan onder meer door het inzetten van nieuwe participatie methoden, zoals een online tool. Jouw Zeeland wil een online tool laten ontwikkelen om meer jongeren te bereiken. De tool moet de mogelijkheid bieden om de mening van jongeren snel te peilen over een bepaald onderwerp. Vragen uitzetten via social media levert niet het gewenste bereik. Tijdens een brainstormavond van Jouw Zeeland bereiken we ongeveer 8 tot 15 jongeren. Met een online tool willen we dit bereik vergroten. Op deze manier kunnen we ook betere conclusies verbinden aan de meningen van jongeren. We willen de tool in de toekomst ook graag koppelen aan het Zeeuwse onderwijs.

Het idee:

Het ontwikkelen van een snelle en simpele website waarop jongeren zich kunnen laten horen. Jongeren zijn snel, hebben weinig tijd, etc. Met deze tool maken we het ze zo gemakkelijk mogelijk. Denk aan: inloggen met social media, stemmen met emojis, etc. Belangrijk is om ervoor te zorgen dat we de Zeeuwse jongeren ook iets te bieden hebben (what's in it for them?). Daarom stellen we voor om een loyaltyprogramma te koppelen aan de online tool. Jongeren kunnen hiermee 'sparen' voor een beloning door het beantwoorden van vragen over diverse onderwerpen. Zie hieronder het voorstel.

Jouw Zeeland

Hoe peil je de mening van Zeeuwse jongeren?

Join them

Wees daar waar de jongeren zijn en waar vervolg is met de reis. Het is iedere keer opnieuw waar je ze het beste kan bereiken (Instagram, Snapchat, ...) en trek ze daar naar je toe. Besteed het budget dus niet aan het ontwikkelen van een dure tool, maar juist in het bereiken en activeren van de doelgroep. Want daar ligt de grootste uitdaging.

To the point

Plaats je toon aan maar die van de doelgroep. Dit is de aandacht en wees duidelijk & concreet. Hoem niet "Jaat mee over onderwerpen die ook jou aangaan, zoals onderwijs, openbaar vervoer, zorg, economie, recreatie en de gemeente van Zeeland" (bron: jouwzeeland.nl), maar zeg bijvoorbeeld "Wat vast je vast school? En hoe ga je er naartoe? Vind je dat er genoeg te doen is in Zeeland? Hoe denk je dat mensen Zeeland zien?"

Go easy & fast

Jonger zijn afd. Ze hebben weinig tijd, iedereen schreeuwt om hun aandacht en ze hoeven geen zin in moeilijke dingen. Maak het ze dus zo gemakkelijk mogelijk, denk aan:

- Inloggen met social media
- Stemmen met emojis
- Ook op een achtergrond afbeelding geven moet kunnen
- Bijvoorbeeld: "Vind je je veilig als je naar huis fietst?"
- Verkeerde vragen zijn oppassend (meer context, zie volgende para)

Snelle, simpele website waarop jongeren zich kunnen laten horen

Be interesting

De moeilijkste vraag is niet hoe je jongeren bereikt, maar hoe je ze activeert. Zorg dat je de Zeeuwse jongeren iets te bieden hebt (what's in it for me?)

TIP: Creëer een loyaltyprogramma waarmee ze kunnen sparen voor een cadeau. Voorbeeld: met een compleet ingevulde vragenlijst verdienen je 10 credits. Voor 100 credits krijg je 1 uur een Spotify, een iTunes bono, een maand gratis Spotify of Netflix of je kunt er ook goed door mee stouwen! Doordat ze voor iets sparen, stimuleer je terugkerend bezoek en geeft je als Provincie rijkde in niet één keer iets weg.

2. Debatleerlijn

"Naar mijn mening is de debatleerlijn een goed onderdeel van jongerenparticipatie. Hier wordt actief en breed gebruik van gemaakt." (Mark, 17 jaar)

We willen van Zeeland dé debatprovincie van Nederland maken. Dat doen we door verschillende subsidies te geven en te faciliteren en mee te werken aan debatten in het provinciehuis. Het gaat om debatten met een uitstroom naar nationaal en internationaal niveau.

In het kader van de debatleerlijn, worden jongeren getraind in debatteren. Doel hiervan is het ontwikkelen van debat- en spreekvaardigheidscompetenties van jongeren op alle niveaus. Jouw Zeeland wil dan ook blijven inzetten op het ontwikkelen van debatvaardigheden van jongeren. Zo leren ze hun mening goed en gedegen kunnen verwoorden en met zelfvertrouwen voor een groep durven staan. Ook vinden wij het belangrijk dat jongeren kennis maken met het politieke proces.

Provincies hebben als regiobestuur een eigen specifieke taak te vervullen op het terrein van jeugdparticipatie. In landelijke competities en (selectie)activiteiten (voor o.a. het Nationaal Jeugddebate, Op Weg naar het Lagerhuis en Model European Parliament) zijn de provincies een praktisch een onmisbare schakel.

Jongeren starten met een lokaal debat via deelname aan het Provinciaal Jeugddebate, Op Weg Naar het Lagerhuis en of VMBO-debate. Vanuit deze lokale debatten kunnen jongeren doorstromen naar nationaal niveau en daar ervaring opdoen. Via het Model European Parliament of het WK debatteren krijgen jongeren zelfs de kans om op Europees niveau te debatteren. De enthousiaste debaters worden ook aangemoedigd zitting te nemen in Jouw Zeeland en nemen mogelijk deel aan een internationale uitwisseling. Het is de bedoeling dat op deze manier nog meer enthousiasme ontstaat bij de andere jongeren om hun mening te geven en zich verder te ontwikkelen in debatvaardigheden. Zo wordt talent gestimuleerd en ontstaat een groep jongeren die actief bij beleid betrokken blijft en hun talent ten volle kan benutten. Tijdens debatten komen provinciale onderwerpen aan de orde. De input die daaruit voortkomt kan weer worden meegenomen in provinciaal beleid. De inhoud van de debatten wordt voorbereid aan de hand van de uitkomsten van jongerenteams en vice versa. De debatleerlijn is een lijn die goed staat mede door de diversiteit aan debatten in het provinciehuis. Het is een leerlijn die meerdere opleidingsniveaus voorziet: (zowel Havo, VWO en VMBO). De Provincie Zeeland ontvangt op die manier veel jongeren in haar provinciehuis en raakt daardoor ook positief bekend.

Welke debatten organiseren we in Zeeland?

Zeeuws	Nationaal	Internationaal	<i>Wanneer</i>
Op Weg Naar het Lagerhuis (50 – 60 jongeren)	Winnende school naar Hilversum		<i>Februari</i>
Model European Parliament (50 – 60 jongeren)	Den Haag	Steeds andere plek in de Europa	<i>Maart</i>
World Schools Academy			<i>Juni</i>
Het Zeeuws Debattoernooi, georganiseerd voor en door Zeeuwse jongeren (90 jongeren)			<i>Juni</i>
Provinciaal Jeugddebat (40 jongeren)	12 deelnemers Nationaal Jeugddebat Den Haag 2 ^e kamer		<i>Oktober</i>
VMBO Debat (30 jongeren)			<i>November</i>

Activiteitenbudget 2017

Onderstaand zijn de financiën uitgewerkt per onderdeel.

a. Jongerenplatform Jouw Zeeland

Werkbudget Jouw Zeeland activiteiten (o.a. organiseren van bijeenkomsten, inclusief catering van debatten)	8.000
Eerste fase online tool	9.000
Tweede fase uitwerking online tool	p.m.
Bijdrage finding Roots programma	2.000

b. Debatleerlijn

Op Weg Naar het Lagerhuis (VARA)	9.000
Nationaal Jeugddebat	3.000
Model European Parlement	1.000
WK Debatteren	5.000
VMBO Debat	3.000
Zeeuws Debattoernooi	3.000
Bijdrage blueprint UCR	1.000

Totaal: 44.000+ p.m. post